

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Кж1 81/24
25.3.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судије Снежане Јовановић, председника већа и судија Здравке Ђурђевић, Мирјане Поповић, др Миодрага Мајића и Данка Лаушевића, чланова већа, са судским саветником Снежаном Миленковић, као записничарем, у кривичном поступку против **окривљеног АА**, због кривичног дела тешко убиство из члана 114 тачка 10 КЗ, одлучујући о жалбама јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Београду и браниоца окривљеног, адвоката Николе Матића, изјављеним против пресуде Вишег суда у Београду К.бр.286/23 од 26.10.2023. године, у седници већа одржаној у присуству браниоца окривљеног, а у одсуству уредно обавештених окривљеног и јавног тужиоца АЈТ у Београду, донео је дана **25. марта 2024. године** већином гласова

ПРЕСУДУ

Усвајањем жалбе јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Београду, **ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ** пресуда Вишег суда у Београду К.бр.286/23 од 26.10.2023. године само у делу одлуке о казни, тако што Апелациони суд у Београду окривљеног АА за кривично дело тешко убиство из члана 114 тачка 10 КЗ, за које је првостепеном пресудом оглашен кривим, осуђује на казну затвора у трајању од 20 (двадесет) година, у коју му се урачунава време проведено у притвору почев од 08.07.2019. године, када је лишен слободе, па надаље, док се жалба браниоца окривљеног, адвоката Николе Матића, одбија као неоснована и у непреиначеном делу првостепена пресуда **ПОТВРЂУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду К.бр.286/23 од 26.10.2023. године, окривљени АА оглашен је кривим да је извршио кривично дело тешко убиство из члана 114 тачка 10 КЗ, па га је суд осудио на казну затвора у трајању од 13 година у које му се урачунава време проведено у притвору почев од 08.07.2019. године па надаље, с тим што притвор може трајати до упућивања окривљеног, односно осуђеног у завод за извршење кривичних санкција али најдуже док не истекне време трајања казне изречене у првостепеној пресуди.

На основу члана 264 ЗКП одређено је да се окривљени ослобађа плаћања трошкова кривичног поступка.

Против наведене пресуде жалбе су изјавили:

-бранилац окривљеног АА, адвокат Никола Матић, због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, погрешне примене кривичног закона и одлуке о кривичној санкцији, са захтевом да он и окривљени присуствују седници већа на којој ће се одлучивати о жалби и буду обавештени о дану, времену и месту одржавања исте и предлогом да Апелациони суд у Београду усвоји жалбу, преиначи побијану пресуду и окривљеног ослободи од оптужбе јер није доказано да је извршио кривично дело које му се ставља на терет или да пак преиначи побијану пресуду у погледу правне квалификације кривичног дела, са алтернативним предлогом да Апелациони суд у Београду усвоји жалбу и побијану пресуду преиначи у погледу кривичне санкције и окривљеном изрекне блажу казну и

-јавни тужилац Вишег јавног тужилаштва у Београду због одлуке о кривичној санкцији, са предлогом да Апелациони суд у Београду усвоји жалбу јавног тужиоца и преиначи првостепену пресуду тако што ће окривљеном АА изрећи казну затвора у дужем временском трајању.

На жалбу јавног тужиоца одговор је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Никола Матић, са предлогом да се жалба јавног тужиоца ВЈТ у Београду одбије као неоснована, а уважи жалба браниоца окривљеног.

Јавни тужилац Апелационог јавног тужилаштва у Београду је у поднеску Ктж.бр.84/24 од 24.01.2024. године ставио предлог да Апелациони суд у Београду усвоји жалбу Вишег јавног тужилаштва у Београду и преиначи првостепену пресуду тако што ће окривљеном АА изрећи казну затвора у дужем временском трајању и да се одбије жалба браниоца окривљеног АА, адвоката Николе Матића као неоснована.

Апелациони суд у Београду је одржао седницу већа у присуству окривљеног АА и његовог браниоца адвоката Зорана Јевтића, а у одсуству уредно обавештеног јавног тужиоца АЈТ у Београду, на којој је размотрио списе заједно са побијаном пресудом, коју је испитао у оквиру основа, дела и правца побијања који су истакнути у жалби, па је по оцени жалбених навода и предлога, као и навода и предлога из одговора на жалбу браниоца окривљеног и мишљења јавног тужиоца АЈТ у Београду, одлучио као у изреци.

По оцени Апелационог суда, неосновано се у жалби браниоца окривљеног наводи да образложење пресуде не садржи све што је потребно по члану 428 став 6 и 8 ЗКП и да нигде није наведено чиме се суд водио приликом доношења одлуке о веродостојности одређених материјалних и нематеријалних доказа, нити образложио на основу чега је истима поклонио веру и засновао на њима предметну пресуду. По оцени овог суда, разлози дати у образложењу ожалбене пресуде о свим одлучним чињеницама од значаја за постојање кривичног дела у питању и кривице окривљеног су довољни и правилни и нису међусобно противречни, нити супротни садржини записника о

исказима датим у поступку и самих тих записника, при чему је првостепени суд у побијаној пресуди изнео врло детаљну оцену свих изведених доказа, дајући при томе нарочито оцену веродостојности противречних доказа и којим разлозима се руководио при решавању правних питања, а нарочито при утврђивању да ли је окривљени учинио кривично дело и при примењивању одређених одредаба закона.

Суштину жалбе браниоца окривљеног представља побијање првостепене пресуде због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и са тим у вези примене кривичног закона, те тако бранилац окривљеног у жалби посебно истиче да се критични догађај одиграо на начин описан у одбрани његовог браћеника, да је суд све нелогичности које се односе на прикупљене материјалне доказе приписао окривљеном, при чему треће лице није ни тражено, затим да се суд у образложењу пресуде бавио објашњавањем тога зашто није поклонио веру окривљеном, а не тиме који докази говоре у прилог његовој кривици и да нема простора да се цене искази сведока ВВ и ГГ које нису очевици догађаја. Сматра да осим што не постоје докази да је његов браћеник лишио живота своју мајку, не постоји ни квалификаторни елемент – претходно злостављање члана породице, да су повреде на телу оштећене могле настати на више начина, посебно током пружања помоћи, јер је оштећена била стара и слабо покретна особа која је захтевала готово потпуну помоћ и негу другог лица.

По оцени Апелационог суда, оваквим жалбеним наводима не доводи се у сумњу правилност закључка првостепеног суда изнетог у побијаној пресуди да је окривљени АА извршио кривично дело у време, на месту и под околностима како је то ближе описано у изреци првостепене пресуде. До оваквог закључка првостепени суд је дошао на основу правилне и свеобухватне оцене свих изведених доказа, како појединачно, тако и у међусобној вези, сходно обавези прописаној одредби члана 419 став 2 ЗКП, па је чињенично стање у првостепеном поступку потпуно и правилно утврђено због чега су жалбени наводи браниоца окривљеног оцењени као неосновани.

Наиме, првостепени суд је посебну пажњу посветио провери одбране окривљеног да није извршио радње које су му стављене на терет, да је критичном приликом изашао у шетњу и када се вратио, видео трагове који су указивали на то да је неко други био у стану и да је било преметачине, да је мајку затекао како спава са посекоотином изнад десног ока и да је она око пола три престала да хрче, када се уплашио, покушао да је реанимира, полио је кофом млаке воде и потом је загрио и плакао, те на крају позвао Хитну помоћ и са основом оценио да је иста неуверљива, неживотна и противречна осталим изведеним доказима.

Најпре, на лицу места, осим биолошких трагова покојне ДД и окривљеног, нису пронађени други сумњиви трагови који би указивали на присуство трећег лица критичне ноћи, а осим нереди, лица која су изашла на лица места (полицијски службеници ЋЋ, као и ЕЕ и ЖЖ, који су вршили форензички преглед и накнадни преглед лица места) нису приметили да се на поду налазе разбијени тањир и чаша и да је столњак повучен, како то окривљени наводи, нити је то констатовано у извештају о форензичком прегледу лица места, ни у фотодокументацији која је том приликом сачињена. Притом првостепени суд са основом оцењује да је нелогично и то да окривљени посумња да је било преметачине у стану, а да не погледа у каквом се стању налази његова мајка, већ је наводно пушта да спава покривена и окренута њему леђима.

Затим, окривљени никога није обавестио да је смрт његове мајке сумњива, ни када је у два наврата у 03,23 и 03,26 часова звао Хитну помоћ, нити дежурног мртвозорника у Дому здравља Палилула ког је позвао у 03,45 часова, већ је доктор ЗЗ то да се ради о насилној смрти утврдио на лицу места, када је видео рану на челу покојне, након чега је обавестио полицију. Такође, наводи окривљеног да је у дворишту стана који је изнајмио у више наврата приметио непознатог мушкарца, да је због њега заковао врата пољског ВЦ-а и да су нестале две саксије, у супротности су са исказом станодавца сведока ВВ, који је при поновљеном испитивању био категоричан да му се окривљени није жалио да се неко “врзма” у близини, долази у ВЦ и да је исти заковао врата, нити је пак потврдио одбрану окривљеног да су постојале две саксије и да је видео њихов нестанак.

Такође, наводе одбране окривљеног да је, када се вратио из шетње, видео своју мајку да спава и да није видео да је исечена по челу док се сама није окренула када је видео посекотине изнад десног ока на којој је било мало крви, те је он обрисао, првостепени суд са основом није прихватио, јер је на основу заједничког налаза и мишљења вештака судске медицине др Ђорђа Алемпијевића и др Драгана Јечменице, као и исказа мртвозорника ЗЗ утврђено да је посекотина на челу покојне такве природе да је морала веома обилно да крвари, а ни мртвозорник није приметио трагове крви на свежој и незараслој рани покојне, при чему су вештаци судске медицине закључили да су трагови са ране опрани, као и да је оштећена пресвучена. Постојање трагова крви потврђују материјални докази, имајући у виду да у извештају о форензичком прегледу лица места Одељења за оперативну форензику УКП број КТ.100-1821/2019 од 10.07.2019. године стоји да су пронађени и означени под бројем 4, трагови црвене боје налик на крв у виду капи, затечени са спољашње стране врата ормана, са бочне стране комодe, пешкиру, на горњем делу ТА пећи и др., за шта је утврђено да је крв ДД. Стога је првостепени суд несумњиво утврдио да је рана на челу покојне, која је између осталог изазвала њену смрт, обилно крварила и да је то крварење остало на свим предметима констатованим приликом увиђаја и накнадног увиђаја, да је на свим овим предметима била крв покојне ДД, што је на главном претресу потврдила у свом изјашњењу представник ДНК центра за генетику др Ана Бањац Чанак, при чему се на самом челу оштећене није налазила крв, нити на њеној гардероби када је доведена на обдукцију, што говори у прилог томе да је окривљени крв са ране обрисао и да је оштећену пресвукао. При томе, наводи окривљеног да је на своју мајку просуо кофу воде како би је оживео када је приметио да не дише и по оцени овог суда нису логични и прихватљиви, имајући у виду да приликом форензичког прегледа лица места није констатована, ни фотографисана никаква кофа са водом, нити су постојање исте потврдили сведок полицијски службеник ЕЕ који је вршио форензички преглед лица места и сведок ЖЖ који је присуствовао форензичком прегледу лица места. Стога су супротни жалбени наводи браниоца окривљеног којима оправдава недостатак материјалних трагова о наводном постојању кофе и проливане воде оцењени као неосновани. Првостепени суд је, на супрот жалбеним наводима браниоца окривљеног, правилно ценио одбрану окривљеног и јасно и врло аргументовано образложио због чега исту не прихвата, налазећи да је иста неуверљива и срачуната на избегавање кривице, те о томе на странама 77 до 94 дао логичне, детаљне и за овај суд потпуно прихватљиве разлоге.

Бранилац окривљеног неосновано у жалби наводи и то да је првостепени суд на

страни 55 навео да је могуће да су повреде оштећене настале ударањем даскама о главу оштећене и да се поставља питање да ли је суд на тај начин одредио даске као средство извршења предметног кривичног дела, што није наведено у изреци. Наиме, првостепени суд је на странама 82-85 пресуде навео да је сведок ВВ изјавио да је окривљени користио даске да би омогућио седећи положај својој мајци у кревету, да је у соби виђао даске, а у пресуди стоји да је окривљени наведене даске склонио наслоњене на зид кухиње поред самих улазних врата на начин како су оне пронађене и са траговима који су пронађени, а који су описани у извештају о форензичком прегледу лица места Одељења за оперативну форензику и на којим даскама се налази биолошки траг покојне ДД, а на појединим даскама и њена крв, али и биолошки трагови АА. Вештаци су се изјаснили да су повреде описане у тачки 1 основног налаза и мишљења могле настати по дејственом принципу који је описан и "од чврсте и глатке површине" и да су повреде главе код покојне могле настати од површине било којег од дрвених предмета – дасака које су пронађене и изузете приликом увиђаја. С тим у вези је првостепени суд прихватио мишљење вештака да је могући механизам наношења повреда у пределу поглавине покојне, да се главом покојне удара у равну глатку површину предметом, за који су се изјаснили да могу бити даске које су пронађене, а могуће је и да се предметом удара у њену главу као што је могућ и комбиновани механизам.

О свим наведеним околностима, првостепени суд је у побијаној пресуди дао исцрпне и уверљиве разлоге, које као правилне прихвата и овај суд, тако да се супротни жалбени наводи браниоца окривљеног да је првостепени суд своју пресуду засновао само на претпоставкама и на погрешној оцени изведених доказа, оцењују као неосновани. Ово због тога јер и по оцени овог суда, постоји довољно уверљивих и у смисаону целину повезаних доказа, који не садрже материјалне и логичке слабости и који скупа посматрано, искључују могућност другачијег закључка и несумњиво указују на то да је окривљени лице које је лишило живота оштећену ДД на начин описан у изреци пресуде.

По оцени овог суда, првостепени суд је с тим у вези дао јасне и исцрпне разлоге и за постојање квалификаторне околности, односно постојање претходног злостављања оштећене од стране окривљеног, које питање је довољно расветљено на основу основног и допунског налаза и мишљења вештака др Драгана Јечменице и др Ђорђа Алемпијевића, специјалиста судске медицине од 28.08.2019. године и 16.06.2020. године и изјашњења вештака др Ђорђа Алемпијевића на главном претресу, те допунског налаза од 23.06.2021. године, у коме су се вештаци по налогу суда прецизно изјаснили о могућностима настанка повреда на телу оштећене.

Наиме, првостепени суд је врло детаљно ценио налазе и мишљења вештака и њихове исказе на главном претресу, у којима су јасно описане све повреде констатоване код оштећене, њихов изглед и њихова старост, при чему су јасно означили услед којих повреда је наступила смрт оштећене, односно да је смрт насилна и да је наступила услед притиска на мозак од крви изливене између тврде и меке моздане опне из расцепа међумозданих крвних судова и поремећаја дисања, те да је поремећај дисања настао услед прелома носа и ребара са десне стране, нагњечине плућа и удисања крви, као и да су све констатоване повреде последица дејства тупине механичког оруђа, све ближе описано на страни 68 до 73 првостепене пресуде.

Поред повреда које су довеле до смртног исхода, првостепени суд је правилно утврдио и постојање повреда које указују на то да су настале услед злостављања, односно повреда које према налазу и мишљењу судских вештака упућују на закључак да су нанете неколико дана, могуће и до недељу дана, било у једном или у више догађаја који су претходили повређивању 06/07.07.2019. године (крвни подливи коже), у склопу давнашњих повреда, које све према вештацима могу да представљају медицинске чињенице које би говориле у прилог дуготрајног, па и вишегодишњег могућег злостављања.

Првостепени суд је ове повреде ценио у повезаности са осталим изведеним доказима, првенствено са исказом сведока ГГ који је суд у потпуности прихватио и садржином списка Другог основног јавног тужилаштва у Београду из ког је утврђено да је Група за координацију и сарадњу Општине Вождовац изнела процену да постоји средњи степен ризика на страни окривљеног од насиља према својој сада покојној мајци, без обзира на чињеницу да је овај поступак обустављен. У вези са тим, првостепени суд је ценио и околност да је сведок ВВ навео да је кирију од окривљеног узимао или у стану када би видео мајку окривљеног која је лежала у кревету јер није била покретна, а он је избегавао да улази у просторију где је она била јер се из ње осећао урин и непријатни мириси, због чега је најчешће са окривљеним седео у кухињи или у дворишту или би се нашли код ..., као и околност да је код окривљеног вештачењем утврђен променљив праг толеранције на фрустрацију тј. слабија толеранција интрапсихичке тензије која детерминише релативно задовољавајућу модулацију емотивног одговора у правцу афективне лабилности и ослабљене контроле импулса, односно тенденцију ка неприлагођеном, неодмереном, па и агресивном понашању у високостресним, провокативним и фрустрационо доживљеним ситуацијама, као и ситуацијама акумулације животних стресова које превазилазе његову способност адаптације, а сам окривљени је у својој одбрани навео да је био под стресом, забринут, и да је пре наводног изласка у шетњу попио две ракије, у вези са чим је утврђено да је окривљени АА поступао у стању смањене урачуњливости до степена битног, али не и битно.

Насупрот жалбеним наводима браниоца окривљеног, првостепени суд је имао у виду да су одређене повреде могле настати при пружању помоћи од стране трећег лица оштећеној при њеном кретању, на пример када је то лице држало оштећену при кретању, а ради се о повредама старости од неколико па до недељу дана и то неколико недеља нанетих оштећеној пре смрти (повреде меког ткива грудног коша - крвни подливи левог кључно-потилачног предела, крвни подливи коже горње половине предње стране грудног коша, крвни подливи ложе леве бочне стране грудног коша и крвни подлив десне бочне стране грудног коша, као и старије повреде десне ноге у десном задњичном пределу у пределу десног кука, као и старије повреде леве ноге, које су могле настати нестабилним кретањем покојне и ударцима у тело при кретању), за које је првостепени суд са основом нашао да ниједна од ових повреда не стоји у узрочно-последичној вези са насталом смрћу отшећене. Међутим, постојање ових повреда не доводи у сумњу јасне и аргументоване разлоге првостепеног суда за оцену да је постојало претходно злостављање оштећене од стране окривљеног.

Имајући у виду све наведено, по оцени овог суда правилно је првостепени суд

утврдио да се догађај одиграо на начин ближе описан у изреци пресуде, а не онако како то окривљени наводи у својој одбрани, а на чему он и његов бранилац инсистирају у жалбама, те је правилно поступио када у том делу није прихватио одбрану окривљеног, оценивши је као срачунату на умањење одговорности. При томе је првостепени суд у образложењу пресуде јасно указао на нелогичности у његовој одбрани и на то у којим деловима је његова одбрана у супротности са другим доказима које је суд прихватио, дајући врло свестрану и детаљну оцену свих изведених доказа, коју у свему прихвата и другостепени суд.

Цењени су и остали жалбени наводи браниоца окривљеног, којима се уз оспоравање интерпретације изведених доказа од стране првостепеног суда даје њихова сопствена оцена, но другостепени суд налази да су исти без основа и без утицаја на другачију одлуку у овој кривичноправној ствари, јер је првостепени суд у довољној мери расветлио одлучне чињенице и у свему потпуно и правилно утврдио чињенично стање, а за своје закључке дао довољно јасне и аргументоване разлоге, који у погледу одлучних чињеница не садрже никакве противречности и нејасноће.

Према томе, чињенично стање у погледу свих битних елемената кривичног дела у питању правилно је и потпуно утврђено, а кривични закон је правилно примењен тако што су противправне радње окривљеног АА квалификоване као радње извршења кривичног дела тешко убиство из члана 114 став 1 тачка 10 КЗ, о чему је првостепени суд у пресуди дао јасне, исцрпне и уверљиве разлоге које и овај суд у свему прихвата и на њих упућује.

Испитујући првостепену пресуду у делу одлуке о кривичној санкцији, овај суд је нашао да је првостепени суд приликом избора врсте и висине кривичне санкције коју ће изрећи окривљеном имао у виду све околности из члана 54 КЗ, које су од утицаја на то да кривична санкција буде правилно одабрана и њена висина адекватно одмерена. Од олакшавајућих околности на страни окривљеног првостепени суд је правилно узео у обзир чињеницу да раније није осуђиван, да је дело извршио у стању смањене урачунљивости до степена битног, али не и битно, а од отежавајућих јачину повреде заштићеног добра, да је оштећена била полупокретна, болесна и веома стара, његово држање након учињеног кривичног дела, као и околности које се односе на личност учиниоца утврђене психијатријским вештачењем. Међутим, основано се жалбом јавног тужиоца указује да је првостепени суд утврђеним олакшавајућим околностима дао већи значај него што заслужују, док није адекватан значај дао утврђеним отежавајућим околностима и да није имао у виду да је оштећена била у потпуности зависна од окривљеног, као и бројност повреда које су на њој констатоване, а што скупа посматрано указује да казна затвора у трајању од тринаест година не представља адекватну меру за постизање сврхе кажњавања.

Код таквог стања ствари, Апелациони суд налази да је окривљеном АА нужно изрећи казну затвора у дужем временском трајању, па је уважио жалбу јавног тужиоца ВЈТ у Београду и преиначио првостепену пресуду у погледу одлуке о казни и окривљеног осудио на казну затвора у трајању од 20 година, нашавши да је иста сразмерна друштвеној опасности извршеног кривичног дела и личности окривљеног као учиниоца и нужна за остваривање сврхе кажњавања из члана 42 КЗ, а нарочито постизања опште и специјалне превенције и изражавања друштвене осуде за кривично

дело, јачање морала и учевршћивање обавезе поштовања закона.

На основу свега изнетог, применом члана 457 и 459 Законика о кривичном поступку, одлучено је као у изреци пресуде.

Записничар
Снежана Миленковић,с.р.

Председник већа-судија
Снежана Јовановић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић